

'BEWEGEN INWONERS VAN FRYSLÂN ZICH VEILIG ONLINE?'

'Veilig internetgebruik door inwoners Fryslân'

Sinds de start van het internet in 1969 en de invoering van het Wereld Wijde Web bij het grote publiek, is het onlineverkeer enorm toegenomen. Momenteel heeft 97% van de inwoners van Nederland thuis toegang tot internet. Echter, ook computercriminaliteit nam toe, en laat vanaf 2012 een toename van 22% zien. Vooral in de laatste jaren is er een stijgende lijn: in 2019 werden landelijk 5.000 aangiftes gedaan van online criminaliteit, in 2020 ging het om 10.000, een verdubbeling.

Niet alleen burgers, maar ook computercriminelen brengen meer tijd door achter de computer. De CBS-Veiligheidsmonitor (2021) meldt dat 15,5% van de inwoners van

Fryslân van 15 jaar of ouder te maken krijgt met een online delict of incident.

'Kennis en gebruik van beveiligingstools'

Computercriminelen gaan steeds slinker te werk. De bescherming tegen deze vorm van criminaliteit ligt op twee vlakken: kennis en gedrag. **Kennis** van beveiligingstools zoals een virusscanner, het uitvoeren van updates en het maken van back-ups, en kennis over het kunnen gebruiken ervan. Maar ook het herkennen van 'foute' mails en berichten, en kennis van de wegen naar informatie, hulp en ondersteuning.

Inschatten eigen kennis als (zeer) goed:

>> leeftijdscategorieën

18-34 jaar	65%
35-49 jaar	49%
50-64 jaar	38%
65-74 jaar	29%
75+	30%

>> opleidingsniveau

Lager	27,6%	Bo Vmbo Havo-onderbouw Vwo-onderbouw Mbo1
Middelbaar	38,9%	Havo Vwo Mbo2-3-4
Hoger	38,0%	Hbo Wo

>> inkomensgroep

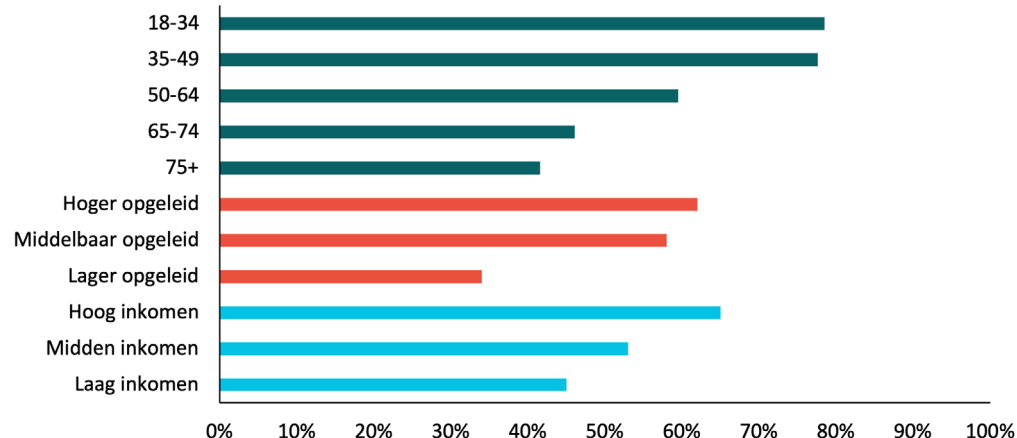
Laag	31,1%	< € 24.700
Midden	35,2%	€ 24.700 - € 48.000
Hoog	42,2%	> € 48.000

Kennis houdt echter niet automatisch veilig **gedrag** in. Zo maakt gemiddeld een kwart van de inwoners van Fryslân geen gebruik van de drie onmisbare beveiligingstools: de virusscanner, het maken van back-ups en het (automatisch) uitvoeren van updates. Gedrag gaat ook om alertheid, ‘gezond wantrouwen’, concentratie, check, niets over het hoofd zien, en het daadwerkelijk inschakelen van informatie, hulp en ondersteuning als dat nodig is.

Kennis en gebruik van beveiligingstools'

Ondersteuning wordt vooral verwacht van banken (53%) en de landelijke overheid (63%) op het gebied van het verstrekken van informatie over online veiligheid en het bieden van een helpdeskfunctie (41%). Bibliotheken (51%) worden vooral genoemd als het gaat om cursussen op het gebied van online veiligheid. Daarnaast ondersteunen inwoners van Fryslân ook elkáár in hoge mate (56%). De meeste steun wordt gegeven door 50-minners (79%), hoger opgeleiden (62%) en de hogere inkomensgroepen (65%), maar ook vier van de tien 75-plussers bieden ondersteuning aan anderen.

“Ik ondersteun anderen op het gebied van online veiligheid”

Top 5 kennis van beveiligingsacties

(% weet wat het is):

1. Virusscanner 93%
2. Elk account/apparaat ander wachtwoord 88%
3. Gebruik lange wachtwoorden 86%
4. Automatische updates uitvoeren 86%
5. Back-ups maken 83%

Daadwerkelijk gebruik van bovenstaande beveiligingsacties:

1. Virusscanner 84%
2. Elk account/apparaat ander wachtwoord 52%
3. Gebruik lange wachtwoorden 74%
4. Automatische updates uitvoeren 75%
5. Back-ups maken 61%

Met de inzet op kennis, veilig gedrag, informatie, helpdesk-functies, cursusaanbod en onderlinge ondersteuning is nog veel winst te halen op weg naar meer online veiligheid. In het rapport **'Bewegen inwoners van Fryslân zich veilig online?'** wordt uitgebreid op het thema ingegaan.

Meer weten over dit onderzoek? Neem contact op met Truus de Witte, tdewitte@fsp.nl

